

III Plan de Igualdade do concello de Sada

2020
2025

Concelleria de
Benestar Social
e Igualdade

Índice

Fundamentación	3
Marco metodolóxico	7
Metodoloxía	13
Estudo diagnóstico “A situación da muller en Sada”	29
Principios reitores	45
Eixes estratéxicos	47
Periodización	83

2
Fundamentación

A sensibilidade do Concello de Sada coa igualdade de oportunidades entre mulleres e homes plásmase por primeira vez nun documento no ano 2005. Nesa data nace o I Plan de Igualdade do municipio que estaría en vigor ata 2008.

Houbo que esperar ata o ano 2014 para dispoñermos do segundo Plan. Este documento fixou as bases da transversalidade e dunhas liñas mestras que contribuíron á redacción do III Plan de Igualdade.

Toda a experiencia pasada permitiunos aprender conservando os acertos de ambos, así como traballar, ao mesmo tempo, os aspectos que quedaron pendentes.

Non foi un camiño doado. Dado que non contabamos con avaliacións anuais do anterior Plan, valorar o sucedido nos últimos catro anos foi unha empresa complicada. O feito de que un 97 % dos obxectivos operativos e un 82 % das accións se abordasen supón un bo balance sen dúbida, mais isto só é un punto de partida que indica que se abordaron eses obxectivos, o que non significa necesariamente que se cumprisen na súa totalidade.

A avaliación dos devanditos documentos revelou a importancia de que o seguinte nacesse da participación. Por esta razón, pediuse a colaboración da cidadanía, da comunidade educativa e das asociacións. Tamén se contou coas diversas áreas municipais.

Porén, era necesario coñecer en que escenario nos encontrabamos. Para esta finalidade, levouse a cabo un estudo diagnóstico da situación da muller en Sada. A partir deste traballo detectáronse varias brechas de xénero, que este Plan pretende axudar a corrixir. Outro dos obxectivos é que fose un documento práctico que se puidese avaliar facilmente. Para iso inclúense medidas e actuacións concretas cos seus respectivos indicadores para

ponderar a realización de cada actuación, co fin de cambiar a realidade do noso municipio. A elaboración do Plan nace tamén duns principios reitores, isto é, transversalidade, participación, empoderamento, diversidade e o impulso do principio de igualdade de oportunidades que guía todo o proceso.

A respecto do marco legislativo, este vén claramente presidido polo Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade, e pola Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes. Ambas as leis concentran a maioría das actuacións.

Desde o ámbito estatal, no pasado mes de decembro de 2017, os distintos grupos parlamentarios, as Comunidades Autónomas e as Entidades locais representadas na Federación Española de Municipios e Provincias, ratificaron o Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero. Este Pacto de Estado implica a unión dun gran número de institucións, organizacións e persoas expertas na formulación de medidas para a erradicación da violencia sobre as mulleres. O Pacto significa incidir en todos os ámbitos da sociedade.

Para as medidas destinadas ao empoderamento da muller no ámbito laboral, a Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia, foi chave. A Lei 39/1999 estatal para promover a conciliación da vida familiar e laboral das persoas traballadoras tamén inspira parte desta planificación.

Marco Metodológico

Internacional

ONU

- Carta das Nacións Unidas (1945).
- Declaración Universal dos Dereitos Humanos (1948).
- Declaración sobre a eliminación da discriminación contra a muller (1967).
- Convención para a eliminación de todas as formas de discriminación contra a muller (1979).
- I Conferencia Mundial sobre a Muller (México, 1975).
- II Conferencia Mundial sobre a Muller (Copenhague, 1980).
- III Conferencia Mundial sobre a Muller (Nairobi, 1985)- IV Conferencia Mundial sobre a Muller (con exames quinquenais) (Beijing, 1995).

Normativa Europea

- Tratado de Roma (1957), onde se recolle a igualdade de retribución entre traballadoras e traballadores.
- Cume de París (1972), que constitúe o primeiro programa de acción social para asegurar a igualdade laboral na Comunidade Europea.
- Tratado da Unión Europea (Maastricht, 1992), o cal afirma que o principio da igualdade non obstará para que os estados membros poidan adoptar medidas de acción positiva.
- Tratado de Ámsterdam (1997).

- Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea (2000)
- Tratado do Consello Europeo de Bruxelas (2004), onde se inclúe a igualdade entre mulleres e homes como un valor da Unión.
- Directiva do Consello 2004/113/CE, que aplica o principio de igualdade de trato ao acceso a bens e servizos.
- Directiva 2006/54/CE, relativa á aplicación do principio de igualdade en asuntos de emprego e ocupación.
- Pacto Europeo para a igualdade de xénero 2011-2020

Normativa Estatal

- Constitución Española, cuxo artigo 14 establece a igualdade perante a lei, sen discriminación ningunha por razón de sexo.
- Lei 16/1983, pola que se crea o Instituto da Muller.
- Lei 39/1999, do 5 de novembro, para promover a conciliación da vida familiar e laboral das persoas traballadoras.
- Real Decreto 1686/2000, do 6 de outubro, polo que se crea o Observatorio da Igualdade de Oportunidades entre mulleres e homes.
- Lei 27/2003, do 31 de marzo, reguladora da Orde de protección das vítimas de violencia doméstica.
- Lei 30/2003, do 13 de outubro, sobre medidas para incorporar a valoración do impacto de xénero nas disposicións normativas que elabore o goberno.

- Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
- Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
- Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero, ratificado en decembro de 2017.

Normativa Autonómica

- Estatuto de Autonomía de Galicia (artigo 4 e concordantes).
- Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.
- Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia.
- Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Decreto 130/2016, do 15 de setembro, polo que se establecen os requisitos e o procedemento para o recoñecemento e acreditación dos centros de información á muller de titularidade das entidades locais de Galicia, así como para a modificación e extinción do seu recoñecemento.
- VII Plan Estratéxico de Galicia para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2017-2020.

Ámbito local

- I Plan de Igualdade de Oportunidades do Concello de Sada 2005-2008.
- II Plan de Igualdade de Oportunidades do Concello de Sada 2014-2018.
- Avaliación do I Plan de Igualdade de Oportunidades do Concello de Sada 2005-2008.
- Avaliación do II Plan de Igualdade de Oportunidades do Concello de Sada 2014-2018.

4 Metodología

A metodoloxía empregada para elaborar o III Plan de Igualdade de Sada nace baixo dúas premisas fundamentais: aprender da avaliación dos anteriores Plans e, ante todo, facer a cidadanía partícipe activa no proceso de concepción do novo documento.

A elaboración do Plan consta de varias fases:

1ª Avaliación do II Plan de Igualdade de Sada

Ao avaliar o II Plan de Igualdade, construímos unha guía para acometer este novo documento, aprendendo da experiencia previa para aproveitar os acertos e non repetir erros. En total, quedaron pendentes 13 accións das 74 programadas, o que supón un 18 %. Neste sentido, as ensinanzas máis importantes son as seguintes: conseguir definir os indicadores para facer futuras avaliacións máis sinxelas, incrementar a coordinación entre as áreas municipais, potenciando a transversalidade, e traballar máis estreitamente coa cidadanía.

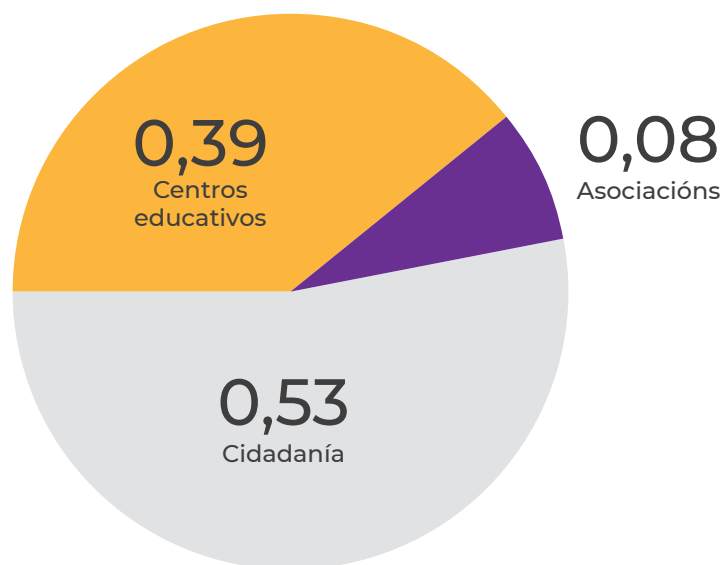
O feito de que un 97 % dos obxectivos operativos e un 82 % das accións se abordasen supón un bo balance, mais non por iso se trata dun éxito total. Sen dúbida, aínda queda moito por facer.

2ª Participación Externa

Un dos principais obxectivos era que o III Plan de Igualdade de Sada contase coa participación da cidadanía, dos centros educativos e das asociacións. A participación máis numerosa, como é lóxico, foi a da cidadanía (38 persoas encheron o cuestionario), seguida dos centros educativos:

Achegas da comunidade

Cidadanía

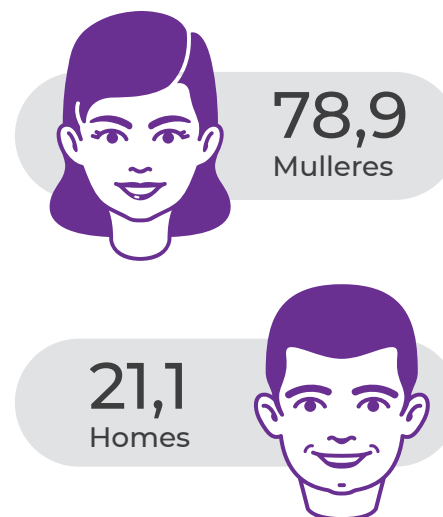
Ata mediados do mes de xuño de 2019, abriuse un período de participación para chegar á veciñanza. Repartíronse decenas de carteis para que estivesen presentes nos diferentes edificios municipais, centros educativos, centros sociais e puntos de interese. Ademais publicouse na web e, en moitas ocasións, en redes sociais. Para participar, era suficiente cubrir un cuestionario en liña, escribir a un correo electrónico

Case un 80 % das persoas que se animaron a participar foron mulleres.

O 100 % das persoas participantes consideraron útil a existencia dun Plan de Igualdade municipal.

Entre as áreas recollidas no Plan, cada persoa enquisada podía elixir as tres que consideraban máis importantes.

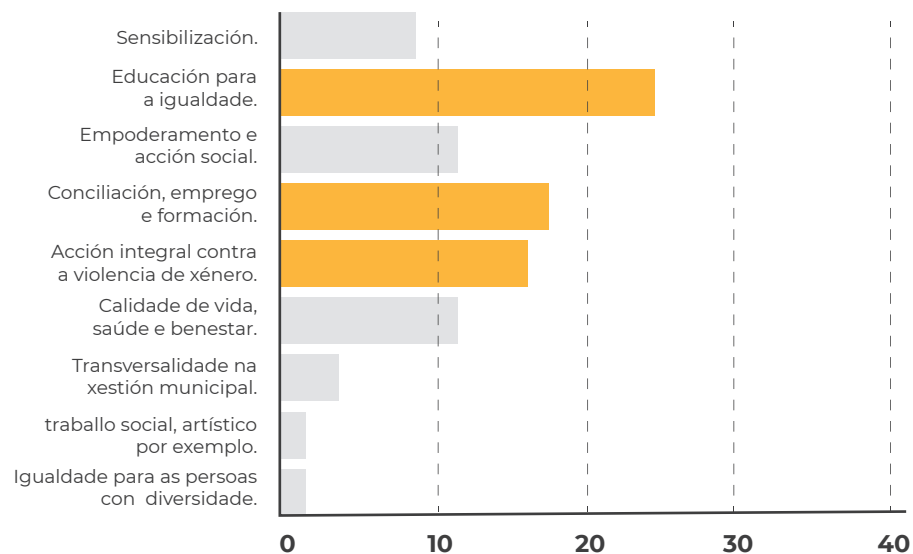
Sexo 38 respostas

Entre as áreas recollidas no Plan, cada persoa enquisada podía elixir as tres que consideraban máis importantes.

A educación foi escollida nun 84 % dos casos, seguida por conciliación, emprego e formación cun 60 %, e, moi de preto, por acción integral contra a violencia de xénero, escollida nun 55 % dos casos.

Marca as tres áreas que che parecen máis importantes para abordar no futuro Plan de Igualdade.

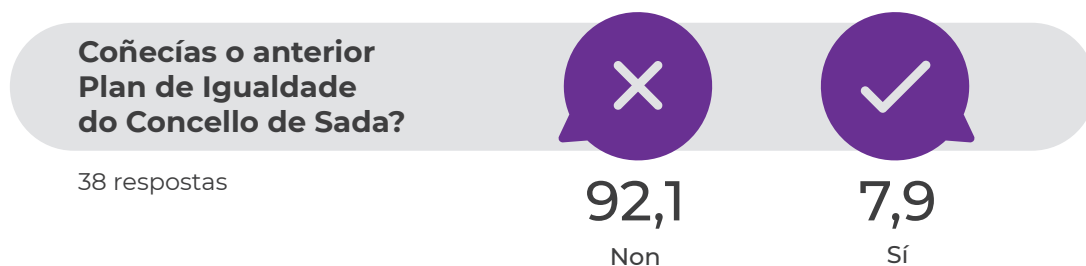

O 97 % cre que a igualdade non está conseguida.

Para as persoas participantes os principais obstáculos que encontra a muller son o machismo e os roles asignados (36 %), seguido da discriminación no mundo laboral (2 %) e a falta dunha educación en igualdade (12 %). Séguelles a conciliación, a violencia machista, a repartición de tarefas no fogar e a falta de autoestima.

Ao preguntar se na súa propia pel sufriran algunha discriminación polo feito de seren mulleres, o 78 % responde que si, a maioría laborais, aínda que unha persoa inclúe unha agresión e outras dúas falan de violencia verbal.

Por outra banda, o 92 % admite non coñecer o anterior Plan de Igualdade do Concello de Sada.

As achegas céntranse no apartado da conciliación e na educación en igualdade, recolléndose a maioría nalgunhas das actuacións detalladas en cada eixo.

Achegas

- Facer talleres ou dar charlas ao alumnado.
- Educación en igualdade de xénero.
- Talleres para fomentar a igualdade en nenos/as de 3-6 anos.
- Incidir na educación (infantil, adolescente, adulta).
- Homes que recoñezan uns privilexios e estereotipos que os prexudican.
- Sensibilización nas aulas.
- Formación para desbotar mitos do feminismo.
- Educación e sensibilización nos colexios, institutos, universidades e institucións.
- Dar exemplo desde as accións do Concello.

Incluída en

- **Actuación 3.1.1**
Traballar estreitamente cos equipos directivos e de orientación dos centros educativos en materia de igualdade, proponendo actividades, campañas e talleres.
- **OBXECTIVO 1.2**
Implicar o persoal municipal na igualdade de xénero, sensibilizar desde a Administración local con exemplos que clarifiquen boas prácticas e garantir a transversalidade nas diferentes áreas municipais.

- Maior apoio para as mulleres: violencia de xénero, conciliación, formación.
  - Máis apoio para as mulleres maltratadas no concello.
- **OBXECTIVO ESTRATÉXICO 6.2**
Ofrecer unha atención integral ás vítimas de violencia de xénero.
  - **OBXECTIVO ESTRATÉXICO 4.3**
Fomentar entre a poboación a conciliación da vida familiar e laboral desde unha perspectiva de xénero.
  - **OBXECTIVO ESTRATÉXICO 4.1**
Mellorar as competencias profesionais das mulleres para facilitar a inserción laboral desde unha perspectiva igualitaria e mellorar as súas posibilidades de contratación.
- Talleres de autoestima, tanto para mulleres como para homes.
  - Se estamos a falar do novo Plan habería que facer previamente a avaliación do anterior.
  - Incorporar medidas de carácter transversal que vertebran todas as áreas en que traballa o Concello, indo alén das áreas nas cales, tradicionalmente, se desenvolveron as medidas en materia de igualdade.
- **Actuación 5.1.2**
Programas de actividades e prácticas saudables.
  - **Actuación 1.3.1**
Realizar avaliacións anuais do III Plan de Igualdade de Sada incluíndo estudos sobre a situación da muller no municipio e darlles difusión.
  - **Actuación 1.2.6**
Implantar o traballo en rede e coordinar as iniciativas das diferentes áreas municipais para dotalas de perspectiva de xénero. EIXE: Transversalidade

- Incorporar a perspectiva da multiculturalidade.
- Incorporar a perspectiva da diversidade.
- Introducir no conxunto de cláusulas dos pregos de contratación puntos relativos á presenza paritaria de mulleres entre o persoal, así como a existencia dun plan de igualdade na empresa.
- Incorporación dunha partida orzamentaria específica para o desenvolvemento de medidas do Plan de Igualdade.
- Elaboración dun protocolo de detección, coordinación e intervención en materia de violencia de xénero, que involucre a todos os axentes implicados (corpos e forzas de seguridade, persoal municipal, eido educativo, eido sanitario, persoal xudicial).
- Deseño dun programa de prevención da violencia de xénero que abrangue os distintos intervalos de idade, desde o eido educativo (educación infantil, primaria e secundaria) ata o asociativo.
- Facilitar o empoderamento e a participación social das mulleres vítimas de dobre discriminación por razón de sexo, diversidade funcional ou especial vulnerabilidade.
- **Actuación 1.2.7**
Incorporar criterios de igualdade nos procesos de adxudicación e contratación con empresas por parte do Concello.
- Cada ano faise una previsión dos gastos en igualdade que se reserva nos orzamentos.
- **Actuación 6.2.5**
Impulsar a coordinación coas forzas de seguridade para ofrecer unha mellor atención ás vítimas (dentro desta medida inclúese crear unha mesa de coordinación institucional, en que se protocolizarán as accións nesta materia).
- **OBXECTIVO ESTRATÉXICO 6.1**
Previr a violencia de xénero en todas as súas modalidades e manifestacións, implicando a toda a comunidade, mediante accións de rexeitamento cara á violencia e de sensibilización social.

- Deseño dun programa de coeducación en igualdade para os ciclos de infantil e primaria, así como para a gardaría municipal.
  - Incluír na oferta de actividades xuvenís actuacións transversais que incorporen a perspectiva de xénero.
  - Ter en conta na oferta cultural e festiva a presenza paritaria de artistas femininas. Concienciación en festas e festivais.
  - Crear unha sección de literatura feminista na Biblioteca Municipal.
  - Un estudo demográfico por sexo e idade.
- **OBXECTIVO ESTRATÉXICO 3.2**
Promover a perspectiva de xénero, coeducación e corresponsabilidade nas actividades municipais.
  - **Actuación 5.1.5**
Incluír na programación dos servizos culturais e deportivos actividades que xeren interese tanto para homes como para mulleres, mozos e mozas, e nenos e nenas, de maneira que se cree un ámbito compartido onde introducir a perspectiva de xénero e facer divulgación destas actividades coidando a linguaxe non sexista e evitando estereotipos de xénero
  - **Actuación 2.2.6**
Promover a participación de mulleres nas actuacións con motivo das festas patronais e evitar os comportamentos machistas nos espectáculos.
  - **Actuación 2.2.5**
Fomentar a inclusión e a presenza das autoras mulleres ou de obras que difundan valores de igualdade nas actividades culturais do Concello.
  - Estudo diagnose deste Plan.

- Visibilidade das mulleres e dos logros conseguidos.
  - Realización de obradoiros prácticos de sensibilización nas diferentes parroquias.
- **OBXECTIVO ESTRATÉXICO 2.2**
Favorecer o empoderamento feminino e a visibilidade social da muller.
  - **OBXECTIVO OPERATIVO 1.1**
Promover accións de sensibilización e concienciación entre a poboación sobre a importancia de acadar a plena igualdade.

Algunhas das achegas recibidas coincidían coas aquí resumidas, pero si que están as máis representativas.

Noutros casos estanse estudando para poder abordalas no futuro como unha unidade que avalíe os casos de discriminación da muller, tendo un punto de encontro en Sada ou un local de Coworking.

Outras das propostas poden impulsarse desde o Concello pero non dependen estritamente deste, senón principalmente da iniciativa e da vontade cidadás, como é a creación dunha asociación ou colectivo de novas masculinidades.

Comunidade educativa

Realizáronse reunións co persoal de orientación dos cinco centros educativos de Sada para solicitar as súas propostas. Ademais distribuíuse un cuestionario en liña para repartir entre o profesorado. O 78 % das persoas que o responderon foron mulleres e o 96 % considerou útil un plan de igualdade.

Entre as áreas que lles parecen máis importantes dentro do Plan coinciden coa cidadanía destacando a sensibilización, a educación e a violencia de xénero (todas arredor do 65 %).

Ao preguntar se consideran que o alumnado está sensibilizado coa igualdade e a diversidade, o 60 % di que si, pero non tanto o alumnado, que en teoría si mais na práctica non, ou que lles falta información.

Ao preguntar se se traballa a igualdade no centro, unha esmagadora maioría afirma que si que se traballa, nalgúns casos de forma específica e noutros de forma transversal.

No momento de facer contribucións destacan en todos os casos a educación en igualdade, aínda que achegan diversas iniciativas máis concretas, como algún obradoiro ou charla con mulleres profesionais/ traballadoras. Piden non levar a cabo charlas ou "sesións teóricas", xa que a teoría a teñen máis que escoitada, senón actividades que impliquen a súa mobilización, que sexan activas e dinámicas e levadas a cabo por persoal especializado.

Suxiren achegar materiais (carteis, adhesivos, etc.) e concienciar e formar os pais e as nais. Tamén propoñen desenvolver campañas de sensibilización sobre música machista e denigrante para as mulleres.

A idea de fomentar un taller de pequenas actividades teatrais para que a propia cidadanía de Sada vexa reflectidas as boas e malas condutas na igualdade de xénero pecha as propostas.

Asociacións

Enviáronse correos electrónicos ás asociacións cun cuestionario específico en liña e mantivéronse reunións con algunhas delas.

O cuestionario foi abordado por mulleres en todos os casos e todas consideraron que o Plan de Igualdade é útil.

Neste caso, o 100 % considerou que a área máis importante que se debía abordar era a educación en igualdade. Ademais o 100 % cre que a igualdade non se conseguiu.

Entre os obstáculos que se encontran para esa igualdade de oportunidades plena inclúense a conciliación, o sistema patriarcal, o traballo desigual e as tarefas etiquetadas en todos os ámbitos; unha das asociacións enquisadas fai un especial fincapé nas dificultades que encontran as mulleres que sofren discapacidade e que teñen que facer fronte a esa dobre discriminación tanto á hora de gozaren de servizos adecuados, accesibles e alcanzables, como de dispoñeren dunha pensión contributiva como fonte de ingreso, ou, se son coidadoras dunha persoa con discapacidade, dunha redución das xornadas e/ou renuncia ao traballo. Tamén se pon de manifesto as dificultades da muller na contorna rural.

En todos os casos consideran que o papel da muller na súa asociación é imprescindible e primordial.

A respecto das propostas, refírense as relacionadas cos obstáculos xa nomeados. Piden accións positivas, unha xornada de intercambio de tarefas entre homes e mulleres, obradoiros de sensibilización, campañas feitas desde a igualdade, desenvolvidas por

mulleres e promocionadas con empoderamento feminino, e educación en igualdade, non só nos centros educativos, senón tamén nas familias.

3ª Participación Interna

Desenvolvéronse diferentes entrevistas con algunhas persoas do persoal técnico responsable de cada área que puideron contribuír ao Plan. Comprobouse que a perspectiva de xénero estaba presente en moitas das áreas.

4ª Estudo Diagnóstico

Paralelamente ás dúas etapas de participación, desenvolveuse a recompilación de datos para o estudo diagnóstico do papel da muller no municipio de Sada.

Este traballo permitiu detectar algunhas brechas de xénero que se pretenden suavizar a través de parte das medidas deste III Plan de Igualdade.

Unha vez máis contamos coa colaboración da comunidade educativa, das asociacións e dos/as técnicos/as do Concello para elaborarmos este estudo.

5ª Redacción en Aprobación

A redacción do Plan foise desenvolvendo ao longo de todo o proceso de elaboración. As diferentes seccións do documento ían tomando forma grazas ás diatintas achegas das persoas e das entidades que colaboraron na súa creación.

O Plan debe ser aprobado pola corporación no Pleno municipal co apoio dos diferentes grupos políticos.

6ª Difusión

Ao longo desta etapa, o III Plan de igualdade será difundido a toda a veciñanza, asociacións, entidades, comunidade educativa e áreas do Concello.

A difusión pretende dar a coñecer á comunidade o compromiso coa igualdade do Concello a través do III Plan de Igualdade.

7ª Avaliación

A avaliación constitúe unhas das fases máis importantes do proceso. Trátase dunha ferramenta indispensable para concretar os resultados do Plan e avanzar nas áreas que convén mellorar. O obxectivo é que a avaliación sexa un proceso continuo.

Estudo Diagnose "A situação da mulher em Sada"

Poboación

No municipio de Sada residen, segundo os últimos datos dispoñibles do Instituto Galego de Estatística, un total de 15.795 habitantes. As mulleres supoñen o 50,43 % do total, en lixeira maioría.

Hai que ter en conta que os totais poden non coincidir coas sumas correspondentes debido a arredondamentos nas estimacións.

Estas cifras están baseadas nas cifras de poboación do INE.

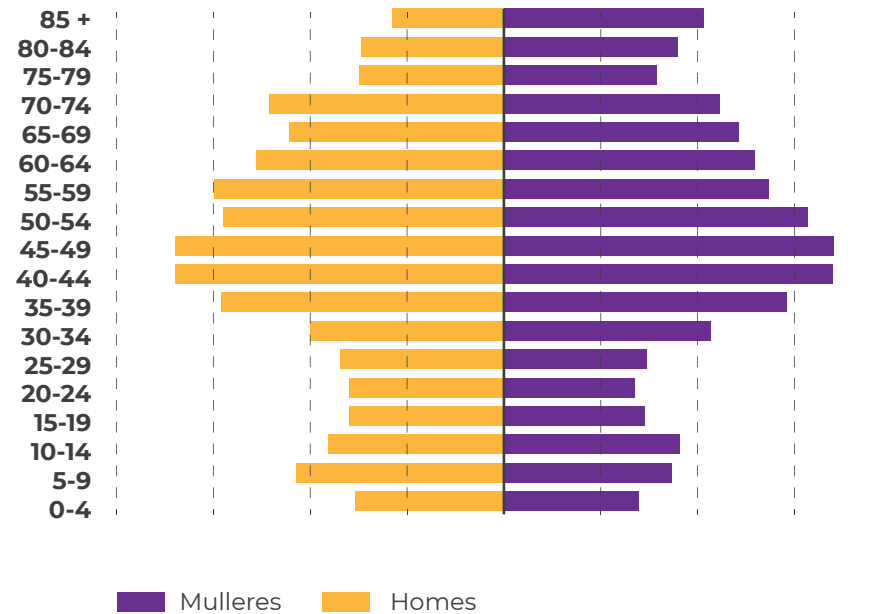

Datos da poboación de Sada en xaneiro de 2019.

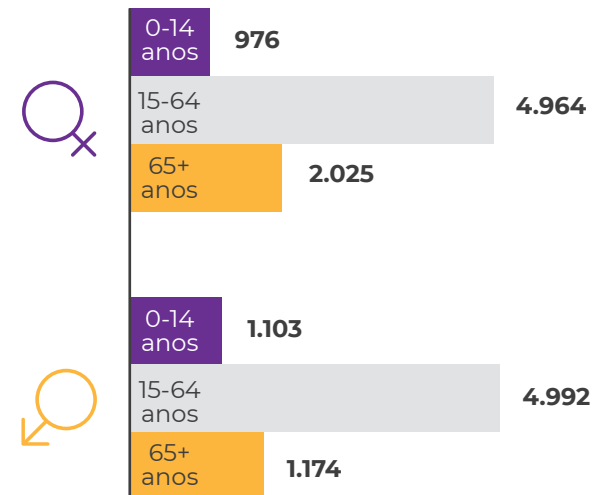

Mentres que no grupo de idade de cero a quince anos os homes constituían a maioría, as mulleres convértese en rotunda maioría a partir dos sesenta e cinco anos en diante.

Pirámide poboacional Sada

Distribución da poboación por idade e sexo

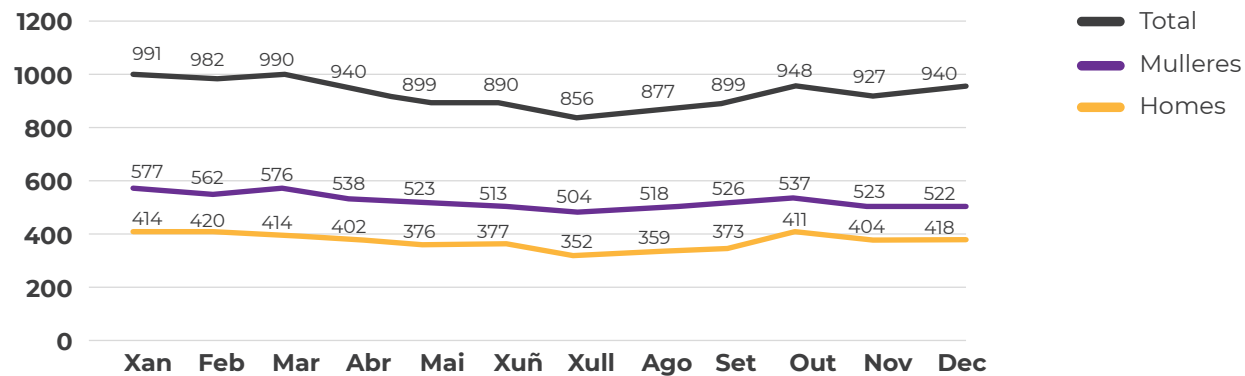
Fonte: Instituto Galego de Estatística. Xaneiro 2019.

A pirámide de poboación do municipio mostra unha estrutura avellentada, cun maior envellecemento feminino.

Emprego

Desde xaneiro a decembro de 2019 o desemprego ataca en maior medida as mulleres que os homes, circunstancia que se repite mes a mes sen excepción.

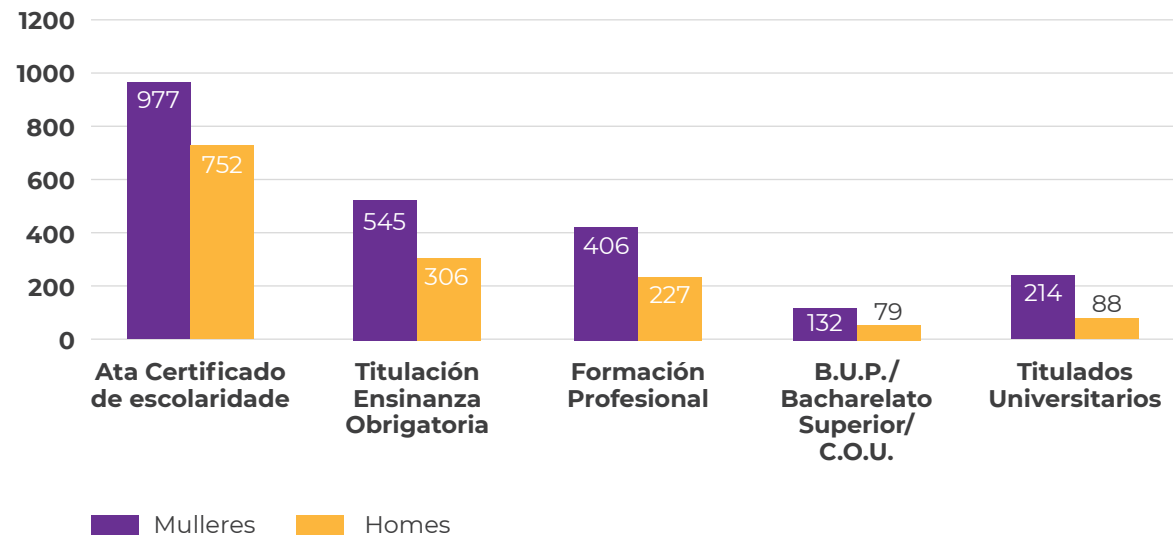
Evolución persoas en desemprego. Sada. 2019

Fonte: Instituto Galego de Estatística.

Hai máis mulleres desempregadas que homes. Porén, aínda hoxe é moito máis fácil que un home cunha titulación universitaria encontre traballo antes que unha muller.

Persoas desempregadas por nivel académico e sexo.

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Decembro 2019.

A respecto da tipoloxía dos contratos, a temporalidade afecta máis os homes, pero a contratación a tempo parcial e temporal, a máis precaria, incide máis nas mulleres.

A respecto da tipoloxía dos contratos, a temporalidade afecta máis os homes, pero a contratación a tempo parcial e temporal, a máis precaria, incide máis nas mulleres.

			TOTAL
Indefinido	13 (11,50%)	9 (9,18%)	22 (10,43%)
Indefinido tempo parcial	6 (5,31%)	6 (6,12%)	12 (5,69%)
Temporal	54 (47,79%)	62 (63,27%)	116 (54,98%)
Temporal tempo parcial	40 (35,40%)	21 (21,43%)	61 (28,91%)

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Decembro 2019.

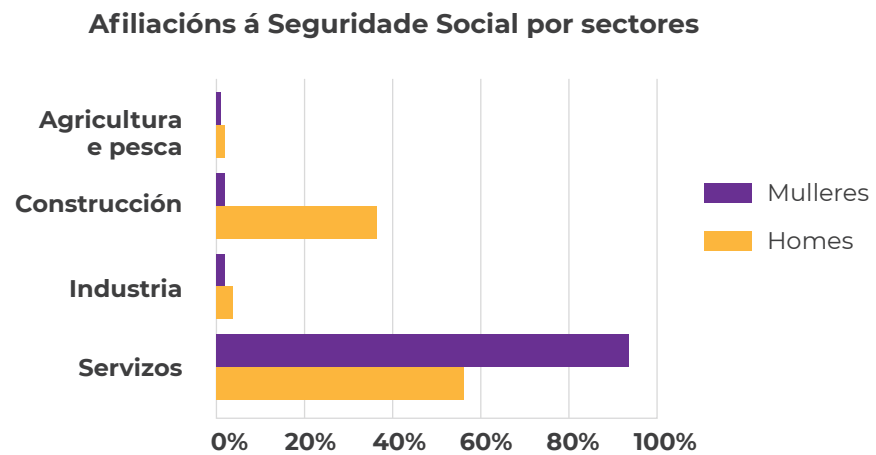
No tocante ao número de contratos, non hai unha diferenza significativa entre ambos os xéneros, aínda que é lixeiramente máis alto entre as mulleres.

Persoas afiliadas á Seguridade Social

Fonte: Instituto Galego de Estatística. Setembro 2019. Sada.

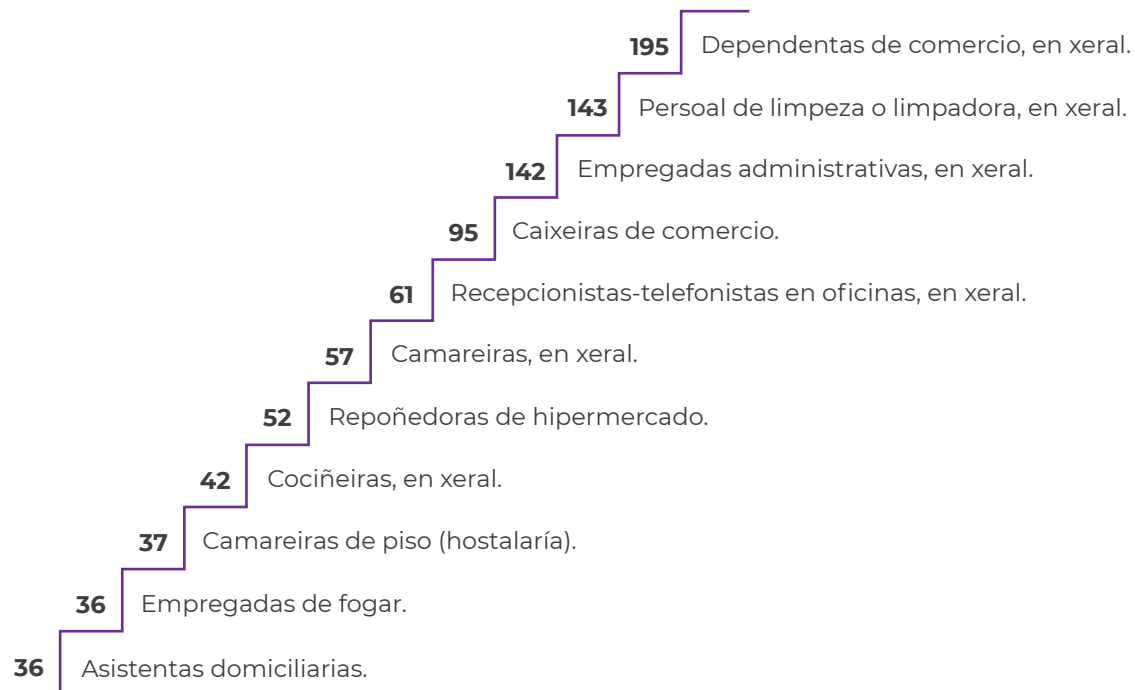
En relación co número de afiliacións á seguridade social segundo o sector de actividade, pódense observar varias brechas de xénero. Chama especialmente a atención o feito de que algúns sectores continúen sendo principalmente masculinos como a construción ou a industria, mentres que no sector servizos a muller está maioritariamente representada.

Fonte: Instituto Galego de Estatística. Decembro 2019.

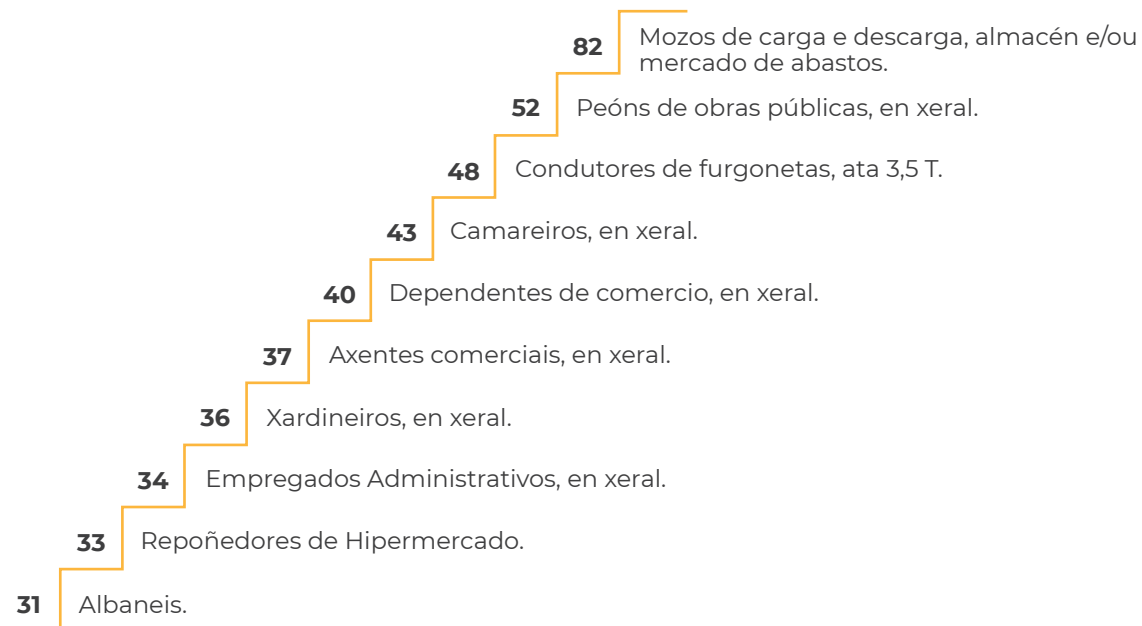
A feminización e a masculinización dos sectores laborais tamén se torna evidente se compararmos as ocupacións máis demandadas por homes e mulleres en Sada.

Ocupacións máis demandadas no ámbito feminino:

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Decembro 2019.

**Ocupacións máis demandadas
no ámbito masculino:**

Fonte: Instituto Galego das Cualificacións. Decembro 2019.

Brechas de xénero

Demanda de emprego	▶ Hai máis mulleres en desemprego.
Feminización e masculinización das ocupacións	▶ A fenda de xénero déixase ver na elección das ocupacións.
Cualificación	▶ A máis cualificación contrátanse máis homes que mulleres.
Tipo de contrato	▶ Aínda que a temporalidade dos contratos é similar entre ambos os xéneros, o traballo a tempo parcial e temporal, o máis precario, é moito máis habitual entre as mulleres.
Sector de actividade	▶ Persisten sectores masculinizados como a construción e a industria, mentres que o emprego feminino se concentra case exclusivamente no sector servizos.

Emprego

O municipio de Sada conta con cinco centros educativos, os CEIP O Mosteirón, Sada y sus Contornos e Pedro Barrié de la Maza, e os IES O Mosteirón e Isaac Díaz Pardo. Ademais, existen dúas escolas infantís.

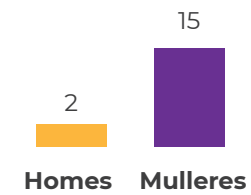
A seguir, analizamos os datos facilitados por algúns destes centros educativos desagregados por sexo. Os datos pertencen ao presente curso 2019-2020:

CEIP Sada y sus contornos

Curso	Alumnos	Alumnas	Total
4° EI	7	9	16
5° EI	7	14	21
6° EI	16	9	25
1° EP	17	8	25
2° EP	12	14	26
3° EP	12	14	26
4° EP	10	10	20
5° EP	13	12	25
6° EP	11	12	23
Total	105	102	207

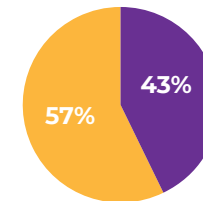
Profesorado

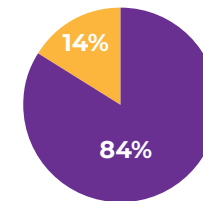
CEIP Plurilingüe “O Mosteirón”

Curso	Alumnos	Alumnas	Total
4° Ed. Infantil	10	15	25
5° Ed. Infantil	16	9	25
6° Ed. Infantil	21	5	26
1° Ed. Primaria A	9	4	13
1° Ed. Primaria B	9	5	14
2° Ed. Primaria A	8	6	14
2° Ed. Primaria B	8	6	14
3° Ed. Primaria A	8	7	15
3° Ed. Primaria B	6	8	14
4° Ed. Primaria A	6	10	16
4° Ed. Primaria B	5	9	14
5° Ed. Primaria A	13	7	20
5° Ed. Primaria B	12	8	20
6° Ed. Primaria A	10	7	17
6° Ed. Primaria B	10	8	18
Total	151	114	265

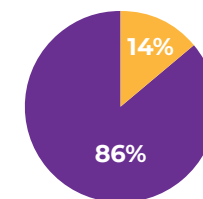
Alumnado por sexo

Claustro

Consello Escolar

Representación nos órganos colexiados:

	Homes	Mulleres	Total
Claustro	4	21	25
Consello Escolar	2	12	14

- Equipo Directivo composto por 3 mulleres.

IES “O Mosteirón”

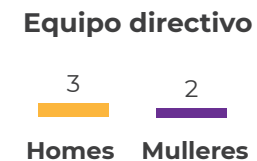
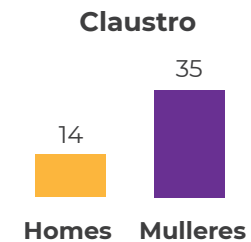
Total Alumnado	Homes	Mulleres
106	54	52
Total Profesorado		
17	5	12
Equipo Directivo		
3	1	2

IES Isaac Díaz Pardo

- Alumnado total do centro educativo desagregado por sexo nenos/nenas.
- Alumnado desagregado por sexo que escolle ciencias ou letras.

Curso	Alumnos	Alumnas	Total
1º ESO	56	43	99
2º ESO	43	49	92
3º ESO	37	51	88
4º ESO Aplicadas	16	10	26
4º ESO Académicas	24	33	57
1º BACH Ciencias	27	15	42
1º BACH Ciencias Sociais	15	20	35
1º BACH Humanidades	3	5	8
2º BACH Ciencias	11	13	24
2º BACH Ciencias Sociais	21	12	33
2º BACH Humanidades	0	8	8
ESA. Módulo III	6	1	7
Total	266	253	519

- Profesorado desagregado por sexo homes/mulleres.

Brechas de xénero

Profesorado

Continúan perpetuándose os estereotipos de xénero. A maioría do profesorado son mulleres, profesión feminizada.

Alumnado

Certos datos son rechamantes. Aínda perduran estereotipos, como o demostra o feito de que en primeiro de bacharelato son 27 os mozos que escollen ciencias e só 15 mozas optan por esta rama do coñecemento, ou de que en segundo de bacharelato non haxa ningún mozo en humanidades.

Violencia de Xénero

Reunirmos datos sobre os casos de violencia de xénero no municipio é moi difícil. Se pedimos ao xulgado o número de denuncias presentadas non é significativo, xa que o Xulgado de Primeira Instancia e Instrución no 3 de Betanzos non dispón dese dato desagregado por concellos, referíndose só ao partido xudicial de Betanzos, que comprende varios municipios: Sada, Bergondo, Betanzos, Abegondo, Curtis, Oza- Cesuras, Vilasantar, Sobrado, Aranga, Coirós, Paderne, Miño, Vilarmaior, Pontedeume e Monfero. De todos os xeitos, podemos destacar o feito de que, ata o 11 de outubro de 2017, se rexistraron ao longo dese ano 109 denuncias.

Tamén podemos referirnos ao número de mulleres que por causa da violencia das súas parellas ou exparellas están en atención psicosocial nos Servizos Sociais de Betanzos, que este ano 2019 foron 25 mulleres e os/as seus/súas fillos/as, 7 menores.

Desde Servizos Sociais tramítase e realízase o seguimento do Servizo Telefónico de Atención e Protección para vítimas da violencia de xénero (ATENPRO), que, con data de xaneiro de 2020, é utilizado por 5 mulleres residentes no municipio de Sada que usan o servizo por seguridade.

Principios reitores

Referímonos con este termo ás liñas estratéxicas que guían este Plan e impulsan este documento.

1 Transversalidade

Preténdese que a igualdade de xénero atravesese todas as políticas municipais, mais tamén que impregne os ámbitos sociais, culturais educativos e económicos. O obxectivo é institucionalizar a perspectiva de xénero na totalidade das políticas e actuacións municipais dependentes de todas as concellarías, departamentos e áreas municipais.

2 Reforzamento do principio de igualdade de oportunidades

Guiar as políticas municipais para impulsar este principio da igualdade de dereitos para ambos os sexos pero especialmente que homes e mulleres gocen das mesmas oportunidades, feito que non está conseguido nin no ámbito laboral nin social, nin sequera na repartición de roles dentro do fogar ou do coidado dos/as fillos/as.

3 Participación

Moitas das actuacións aquí recollidas xorden de achegas e propostas de asociacións, centros educativos, profesorado, veciños e veciñas e axentes sociais. Sen participación non é posible a transversalidade.

4 Respecto á diversidade e a diferenza

Diversas capacidades, multiculturalidade e diversidade sexual: celebrar as diferenzas é un espírito que inunda este plan.

5 Empoderamento

Supón a revalorización da achega das mulleres, no sentido de valorar e fortalecer as súas formas de facer, de exercer o poder e de relacionarse. Defínese como o acto de adquirir poder e independencia por parte dun colectivo desfavorecido.

Eixes estratègics

Eixe 1: Sensibilización en Igualdade de Oportunidades.

Eixe 2: Empoderamento e participación social.

Eixe 3: Educación en Igualdade.

Eixe 4: Emprego e formación, conciliación e corresponsabilidade.

Eixe 5: Calidade de vida, saúde e benestar.

Eixe 6: Acción integral contra a violencia de xénero.

Eixe 1: **Sensibilización en Igualdade de Oportunidades**

OBXECTIVO OPERATIVO 1.1.

Promover accións de sensibilización e concienciación entre a poboación sobre a importancia de acadar a plena igualdade.

Actuación 1.1.1.

Divulgar campañas, materiais, guías e recursos tanto de elaboración propia como doutras institucións en materia de igualdade de xénero e prevención das violencias machistas.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	Nº de campañas, materiais, guías e recursos divulgados.

Actuación 1.1.2.

Programar actividades de sensibilización durante todo o ano e, especialmente, en datas dedicadas á muller.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • Nº de actividades. • Nº de participantes. • Tipoloxía e contido das actividades. • No actividades de difusión.

Actuación 1.1.3.

Difundir as iniciativas do Concello nesta materia a través de nota de prensa, da web e das redes sociais municipais, dotando dun novo impulso a igualdade de xénero nos contidos.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • Nº de notas de prensa. • Nº de publicacións en redes sociais. • Nº de novas nos medios.

Actuación 1.1.4.

Incluír na web un apartado específico destinado á igualdade.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	Presenza dos contidos na web.

OBXECTIVO OPERATIVO 1.2.

Implicar o persoal municipal na igualdade de xénero, sensibilizar desde a Administración local con exemplos que clarifiquen as boas prácticas e garantir a transversalidade nas diferentes áreas municipais.

Actuación 1.2.1

Difusión externa e interna do III Plan de Igualdade do Concello de Sada.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Toda a poboación. • Asociacións Centros educativos. • Axentes sociais. • Persoal do Concello. 	<ul style="list-style-type: none"> • N° de carteis, exemplares, dípticos. • N° actuacións de difusión. • Presenza nos medios de comunicación. • N° de xuntanzas para presentar o Plan.

Actuación 1.2.2.

Difundir recomendacións entre o persoal do Concello para reducir os usos sexistas na

documentación municipal, incorporando na web do concello o acceso ás recomendacións da utilización da linguaxe non sexista da Secretaría Xeral de Igualdade:

<http://igualdade.xunta.es/es/node/177#docsoficiais>

Poboación destinataria	Indicadores
Persoal do concello.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de comunicacións ao persoal. • Presenza da ligazón na web municipal.

Actuación 1.2.3.

Esixir desde o Concello o uso de imaxes e mensaxes non sexistas na cartelaría e nas publicacións.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Persoal e técnicos/as do Concello. • Toda a poboación. 	Existencia do compromiso e a súa realización.

Actuación 1.2.4.

Implicar os medios de comunicación na adopción da linguaxe inclusiva, mediante as notas de prensa e as comunicacións municipais.

Poboación destinataria	Indicadores
Medios de comunicación.	Emprego de linguaxe e imaxes non sexistas nas notas de prensa e comunicacións aos medios.

Actuación 1.2.5.

Difundir entre o persoal municipal todas as oportunidades de formación en materia de igualdade que existen a nivel estatal, autonómico, a través dos diferentes organismos e entidades (Deputación, EGAP, FEGAMP, Ministerio).

Poboación destinataria	Indicadores
Persoal municipal.	Nº de actos de difusión dos cursos.

Actuación 1.2.6.

Implantar o traballo en rede e coordinar as iniciativas das diferentes áreas municipais para dotalas de perspectiva de xénero.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoal técnico das diferentes áreas.	Nº de coordinacións realizadas.

Actuación 1.2.7.

Incorporar criterios de igualdade nos procesos de adxudicación e contratación con empresas por parte do Concello.

Poboación destinataria	Indicadores
Empresas participantes nos procesos.	Incorporación da esixencia por parte do Concello.

OBXECTIVO OPERATIVO 1.3.

Promover estudos sobre a situación da muller no municipio e difundilos.

Actuación 1.3.1.

Realizar avaliacións anuais do III Plan de Igualdade de Sada, incluíndo estudos sobre a situación da muller no municipio e darlles difusión.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de informes, estudos e enquisas realizados. • N° de actuacións de difusión.

Actuación 1.3.2.

Emitir as estatísticas e os datos de participación nas actividades municipais desagregadas en función do xénero.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Toda a poboación. • Persoal municipal. 	Existencia do compromiso e a súa realización.

Eixe 2:**Empoderamento e participación social****OBXECTIVO ESTRATÉGICO 2.1.**

Incentivar a participación das mulleres na vida municipal e impulsar o asociacionismo.

Actuación 2.1.1.

Incorporar as necesidades e os intereses das mulleres no deseño e na execución de todas as políticas da Administración local.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Toda a poboación. • Persoal municipal. • Responsables políticos 	<ul style="list-style-type: none"> • Existencia do compromiso e a súa realización. • Consideración do impacto de xénero de grandes medidas como os orzamentos ou plans urbanísticos. • Programación de actividades con perspectiva de xénero.

Actuación 2.1.2.

Manter aberta a colaboración da veciñanza a través do correo electrónico plan.igualdade.sada@gmail.com

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • Existencia do compromiso e a súa realización. • N° de colaboracións ou correos recibidos.

Actuación 2.1.3.

Fomentar o asociacionismo entre mulleres e prestar apoio e asesoramento técnico ás novas asociacións.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de asesoramentos. • N° de asociacións novas.

Actuación 2.1.4.

Colaborar coas asociacións (culturais, teatrais, deportivas) para realizar diferentes actividades de promoción da igualdade así como de difusión das actividades que realicen desde as asociacións nesta materia.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Asociacións. • Toda a veciñanza. 	<ul style="list-style-type: none"> • N° actos de difusión. • N° de actividades froito de colaboracións. • Tipoloxía e contido das actividades. • N° de participantes nas actividades desagregado por sexo. • Grao de satisfacción das persoas asistentes.

Actuación 2.1.5.

Divulgar as accións que se xeren no ámbito da igualdade e do empoderamento nas que participe o Concello a todas as asociacións e colectivos e ter en conta as súas achegas.

Poboación destinataria	Indicadores
Asociacións e colectivos.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de actos informativos. • N° de actividades realizadas.

Actuación 2.1.6.

Promover a participación das mulleres no desenvolvemento rural e facilitar o acceso á información e aos recursos públicos e privados para paliar a situación de desvantaxe xeográfica que padecen.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres do ámbito rural.	Nº de actuacións realizadas.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 2.2.

Favorecer o empoderamento feminino e a visibilidade social da muller.

Actuación 2.2.1.

Facilitar a nenas, mozas e mulleres a aprendizaxe e o adestramento en habilidades e actitudes sobre liderado, empoderamento persoal, autoafirmación, asertividade, traballo en equipo, etc.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres sadenses.	<ul style="list-style-type: none"> • Nº de mulleres asistentes. • Nº de actividades e obradoiros realizados.

Actuación 2.2.2.

Tornar visibles as achegas das mulleres en todos os ámbitos e poñer en valor o seu papel na historia e na actualidade.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	Nº de actividades e campañas destinadas a este fin.

Actuación 2.2.3.

Continuar coa visibilización, valoración e recoñecemento público das mulleres, preferentemente das galegas, mediante o incremento do número de nomes de mulleres asignados a espazos e actividades relacionadas co Concello: rúas, centros, certames, proxectos, edificacións públicas, etc.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	Nº de rúas ou espazos públicos nomeados con nomes de mulleres.

Actuación 2.2.4.

Difundir modelos de mulleres con responsabilidade empresarial, política e sindical fomentando tamén a diversificación profesional.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	Nº de actividades e campañas destinadas a este fin.

Actuación 2.2.5.

Fomentar a inclusión e a presenza das autoras mulleres ou de obras que difundan valores de igualdade nas actividades culturais do Concello.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a veciñanza.	Nº de actividades de posta en valor de autoras mulleres.

Actuación 2.2.6.

Promover a participación de mulleres nas actuacións con motivo das festas patronais e evitar os comportamentos machistas nos espectáculos.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • Nº de participantes femininas. • Nº de actividades destinadas a este fin.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 2.3.

Facilitar o empoderamento e a participación social das mulleres vítimas de dobre discriminación por razón de sexo, diversidade funcional ou especial vulnerabilidade.

Actuación 2.3.1.

Atender as necesidades específicas das mulleres en situación de especial vulnerabilidade desde a rede ordinaria de Servizos Sociais.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres en situación de especial vulnerabilidade.	Nº de beneficiarias do Programa de Información e Orientación, de Prevención e Inserción, Asesoría Xurídico-Social e Gabinete de Inserción Socio Laboral.

Actuación 2.3.2.

Informar e difundir desde a Administración pública e privada os recursos e servizos de axuda existentes para as mulleres.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres en situación de vulnerabilidade.	Nº de mulleres informadas

Actuación 2.3.3.

Colaborar con movementos asociativos e con entidades sen ánimo de lucro para crear redes de apoio a mulleres en situación de risco de exclusión social e/ou desvantaxe social.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres en situación de vulnerabilidade.	Nº de colaboracións.

Actuación 2.3.4.

Colaborar coas entidades, organizacións e asociacións que traballan co colectivo de diversidade funcional (FADEMGGA, COGAMI, ONCE, etc.) en estudos, investigacións, campañas de sensibilización, conferencias, etc. sobre a problemática que sofren as mulleres con diversidade funcional (dobre discriminación).

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres en situación de vulnerabilidade.	Nº de colaboracións.

Actuación 2.3.5.

Difundir campañas de sensibilización en colaboración coas asociacións asistenciais do Concello co obxecto de concienciar e formar no respecto á diferenza e na igualdade de trato e oportunidades ao colectivo de persoas con diversidade funcional en xeral, e á muller con discapacidade en particular.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres e discapacidade.	Nº de campañas difundidas.

Actuación 2.3.6.

Impulsar o programa municipal de apoio á diversidade.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas con discapacidade.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de actividades realizadas. • N° de asistentes ás actividades.

Actuación 2.3.7.

Divulgar toda a información que proceda doutros organismos ou entidades en todo o que se refira a este colectivo (programas de inserción sociolaboral, obradoiros ocupacionais, etc.).

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas con discapacidade, especialmente mulleres.	<ul style="list-style-type: none"> • Informacións achegadas. • N° de asesoramentos.

Actuación 2.3.8.

Colaborar coas entidades, organizacións e asociacións que traballan con colectivos de persoas con diversidade funcional (FADEMGA, COGAMI, ONCE, etc.) na integración laboral e social deste colectivo, así como en cursos de formación e actividades lúdicas e culturais.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Entidades que traballan con persoas con necesidades especiais. • Persoas con discapacidade. 	N° de colaboracións realizadas.

Actuación 2.3.9.

Continuar coa supresión das barreiras arquitectónicas e urbanísticas que existen no Concello e que impiden as mulleres con diversidade funcional acceder aos recursos municipais: barreiras no transporte, na comunicación, no acceso á información, etc.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	Nº de barreiras suprimidas.

Eixe 3:**Educación en igualdade****OBXECTIVO ESTRATÉGICO 3.1.**

Colaborar cos centros educativos para promover o valor da igualdade de trato e de oportunidades nos diferentes niveis (escola infantil, colexios, institutos).

Actuación 3.1.1.

Traballar estreitamente cos equipos directivos e de orientación dos centros educativos en materia de igualdade propoñendo actividades, campañas e actividades.

Poboación destinataria	Indicadores
Alumnado dos centros educativos de Sada.	<ul style="list-style-type: none"> Nº de colaboracións realizadas. Tipoloxía das actividades realizadas.

Actuación 3.1.2.

Asesorar os equipos de orientación educativa para a ruptura de roles e estereotipos na formación de expectativas e opcións académicas e laborais dirixidas ao alumnado nos últimos cursos da ESO promovendo unha maior diversificación profesional.

Poboación destinataria	Indicadores
Alumnado dos últimos cursos da ESO.	Nº de actuacións realizadas.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 3.2.

Promover a perspectiva de xénero, coeducación e corresponsabilidade nas actividades municipais.

Actuación 3.2.1.

Introducir a perspectiva de xénero nos obradoiros municipais durante as vacacións escolares e nas actividades extraescolares onde a igualdade e a coeducación sexa protagonista.

Poboación destinataria	Indicadores
Alumnado asistente a estas actividades.	Existencia da recomendación e a súa posta en marcha.

Actuación 3.2.2.

Sensibilizar as familias sobre a promoción da educación en igualdade e corresponsabilidade entre os seus fillos e fillas.

Poboación destinataria	Indicadores
Nais e pais.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de nais e pais participantes. • Tipoloxía e contidos das actividades. • Grao de satisfacción das persoas asistentes.

Actuación 3.2.3.

Difundir, realizar ou colaborar en campañas e outras actividades dirixidas ao conxunto da poboación orientadas a difundir a necesidade de que homes e mulleres se corresponsabilicen na realización dos labores do fogar, no coidado de persoas e na educación dos fillos e fillas.

Poboación destinataria	Indicadores
Nais e pais.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de nais e pais participantes. • N° de horas impartidas. • Tipoloxía e contidos das actividades. • Grao de satisfacción das persoas asistentes.

Eixe 4

Formación, Emprego e Conciliación

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 4.1.

Mellorar as competencias profesionais das mulleres para facilitar a inserción laboral desde unha perspectiva igualitaria e mellorar as súas posibilidades de contratación.

Actuación 4.1.1.

Deseño e impartición de obradoiros de orientación laboral e técnicas de busca de emprego adaptadas ás necesidades concretas do mercado laboral e das persoas usuarias.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas demandantes de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de persoas participantes desagregadas por sexo. • N° de horas de formación. • Contidos tratados.

Actuación 4.1.2.

Orientación laboral baixo a perspectiva de xénero cunha especial atención ás mulleres con dificultades de inserción laboral.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas demandantes de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de mulleres usuarias do servizo de orientación e busca activa de emprego e do gabinete de inserción laboral. • N° de profesionais en coordinación.

Actuación 4.1.3.

Ofertar formación para as mulleres en competencias clave e a formación para a obtención do título da ESO.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres demandantes de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de alumnado asistente desagregado por sexo. • Competencias clave. • N° de aprobadas/os. • N° de mulleres informadas e motivadas para o acceso á formación.

Actuación 4.1.4.

Facilitar o acceso das mulleres menores de 30 anos ao mercado de traballo.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres menores de 30 anos demandantes de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de mulleres no programa de Garantía Xuvenil. • N° de accións de formación realizadas (Concello, Cámara de Comercio). • N° de mulleres informadas e derivadas ao programa de Garantía Xuvenil.

Actuación 4.1.5.

Información ás mulleres sobre os dereitos xerais que afectan a súa vida laboral, as medidas de conciliación e atención aos colectivos inmigrantes, etc.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres demandantes de emprego ou empregadas.	N° de mulleres informadas

Actuación 4.1.6.

Información ao empresariado sobre os recursos, as axudas e os incentivos que existen para a contratación de mulleres e doutros colectivos con dificultades de inserción, e difusión das axudas para a implantación de Plans de Igualdade nas empresas así como os seus beneficios.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Empresariado. • Asociacións de empresarios.	Nº de actuacións informativas.

Actuación 4.1.7.

Impartición de obradoiros de capacitación laboral.

Poboación destinataria	Indicadores
Demandantes de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> • Nº de obradoiros. • Nº de asistentes desagregados por sexo.

Actuación 4.1.8.

Desenvolver programas de alfabetización dixital para mulleres e de formación en novas TICs que rompan coa fenda dixital, co illamento e que fomenten a participación social e económica.

Poboación destinataria	Indicadores
Demandantes de emprego.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de obradoiros. • N° de persoas asistentes desagregadas por sexo. • Grao de satisfacción das/os asistentes.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 4.2.

Promover o emprendemento entre as mulleres mediante a difusión de ideas impulsadas por elas e o incentivo para que outras poñan en marcha o seu negocio.

Actuación 4.2.1.

Procurar asesoramento a aquelas mulleres interesadas en emprender.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres emprendedoras.	N° de asesoramentos realizados.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 4.3.

Fomentar entre a poboación a conciliación da vida familiar e laboral desde unha perspectiva de xénero.

Actuación 4.3.1.

Divulgar os recursos e servizos de conciliación existentes no municipio.

Poboación destinataria	Indicadores
Nais e pais.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de alumnado participante desagregado por sexo. • Tipoloxía e contido das actividades ofertadas Actuacións para a súa difusión. • N° de familias beneficiadas pola iniciativa.

Actuación 4.3.2.

Continuar desenvolvendo actividades para nenos e nenas fóra do horario escolar e en períodos de vacacións, tendo en conta a perspectiva de xénero, o fomento da corresponsabilidade e a resolución pacífica de conflitos.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Nais e pais. • Alumnado en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> • N° de alumnado participante desagregado por sexo. • Tipoloxía e contido das actividades ofertadas. • Actuacións de difusión. • N° de familias beneficiadas.

Actuación 4.3.3.

Dar continuidade ao labor das Escolas Infantís e promover o uso do Centro de Día para persoas maiores dependentes.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias do municipio.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de persoas asistentes. • N° de familias beneficiadas. • N° de familias informadas.

Actuación 4.3.4.

Informar, impulsar e difundir o servizo de madrugadores/as e de comedor como unha alternativa de conciliación para as familias.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias do municipio.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de alumnado participante desagregado por sexo. • N° de familias beneficiadas. • N° de familias informadas.

Actuación 4.3.5.

Traballar para encontrar unha alternativa de conciliación para familias con nenos/as de 6-12 anos durante as tardes, sobre todo de 18:00 a 20:00 horas, cando xa terminaron as clases extraescolares.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias do municipio.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de alumnado asistente desagregado por sexo. • N° de familias beneficiadas. • N° de familias informadas.

Actuación 4.3.6.

Programar as actividades culturais valorando as necesidades de conciliación.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias do municipio.	N° de actividades programadas tendo en conta as necesidades de conciliación.

Actuación 4.3.7.

Contemplar a adecuación dos horarios dos programas de formación para o emprego coa conciliación da vida familiar.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias do municipio.	Nº de programas de formación tendo en conta as necesidades de conciliación.

Actuación 4.3.8.

Fomentar o desenvolvemento de programas de formación e reciclaxe para aquelas persoas que abandonaron o seu traballo por asumir o coidado familiar e agora desexan reincorporarse ao mundo laboral.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas en situación de desemprego despois de asumir o coidado de familiares.	Nº de actividades programadas que contribúan a ese fin.

Actuación 4.3.9.

Desenvolver accións positivas nos procedementos de admisión e subvención para a participación en actividades como campamentos, obradoiros e todo tipo de actividades de lecer co fin de facilitar a participación das familias monoparentais ou con escasos recursos económicos.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias monoparentais ou con escasos recursos económicos.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de familias beneficiadas. • N° de accións positivas desenvolvidas.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 4.4.

Potenciar a perspectiva de xénero no acceso ao emprego público municipal.

Actuación 4.4.1.

Engadir temas de igualdade de xénero nas probas de acceso ao emprego público municipal.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas solicitantes ás probas de acceso ao emprego público.	Existencia do tema de igualdade nas probas.

Actuación 4.4.2.

Formar tribunais paritarios nas probas de acceso ao emprego público municipal.

Poboación destinataria	Indicadores
Integrantes do tribunal.	N° de tribunais paritarios nas probas de acceso ao emprego público.

Actuación 4.4.3.

Considerar a muller como colectivo prioritario en prazas públicas dirixidas a poboación con dificultades de inserción laboral.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres demandantes de emprego.	Existencia da prioridade.

Eixe 5**Calidade de vida, Saúde e Benestar****OBXECTIVO ESTRATÉGICO 5.1.**

Apoiar o desenvolvemento da saúde integral e o benestar emocional das mulleres coa promoción de prácticas saudables.

Actuación 5.1.1.

Información sobre os recursos e programas sanitarios existentes tanto a nivel local como autonómico e asesoramento no acceso a estes.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de asesoramentos. • N° de mulleres informadas.

Actuación 5.1.2.

Programas de actividades e prácticas saudables.

Poboación destinataria	Indicadores
Maiores de 55 anos ou persoas con discapacidade.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de actividades programadas. • N° de persoas asistentes desagregadas por sexo.

Actuación 5.1.3.

Potenciar a inclusión da perspectiva de xénero no deporte e impulsar a participación e a práctica deportiva das mulleres.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	N° de mulleres participantes en actividades deportivas.

Actuación 5.1.4.

Eliminar estereotipos y prexuízos sexistas do deporte a través da promoción dos deportes sen distincións nos centros educativos.

Poboación destinataria	Indicadores
Alumnado dos centros educativos de Sada.	N° de accións realizadas para promover o deporte sen distincións.

Actuación 5.1.5.

Incluír na programación dos servizos culturais e deportivos actividades que xeren interese tanto para homes como para mulleres, mozos e mozas, nenos e nenas, de maneira que se cree un ámbito compartido onde introducir a perspectiva de xénero e facer divulgación destas actividades coidando a linguaxe non sexista e evitando estereotipos de xénero.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de actividades programadas con perspectiva de xénero. • N° de actos de difusión.

Actuación 5.1.6.

Desenvolver accións positivas que incentiven as nenas, mozas e mulleres adultas no exercicio e na práctica deportiva nas escolas ou actividades deportivas municipais, apoiando especialmente aqueles casos en que estean subrepresentadas.

Poboación destinataria	Indicadores
Escolas deportivas municipais.	N° de accións desenvolvidas.

Actuación 5.1.7.

Realizar campionatos mixtos e exhibicións de diferentes deportes onde participen homes e mulleres para eliminar prexuízos sexistas no eido do deporte.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de actividades realizadas. • N° de persoas participantes desagregadas por sexo.

OBXECTIVO ESTRATÉXICO 5.2.

Mellorar a calidade de vida das mulleres maiores ou dependentes.

Actuación 5.2.1.

Promoción e mellora do servizo de axuda a domicilio e teleasistencia para aumentar a calidade de vida das mulleres maiores ou dependentes.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas maiores ou dependentes.	N° de persoas usuarias desagregadas por sexo.

Actuación 5.2.2.

Promoción e mellora do servizo de comedor a domicilio para aumentar a calidade de vida das mulleres maiores ou dependentes.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas maiores ou dependentes.	N° de persoas usuarias desagregadas por sexo.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 5.3.

Mellorar a calidade de vida das mulleres coidadoras.

Actuación 5.3.1.

Préstamos de axudas técnicas para facilitar o traballo ás mulleres coidadoras e mellorar a súa calidade de vida.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> Mulleres coidadoras. Persoas dependentes.	Nº de préstamos desagregados por sexo.

Actuación 5.3.2.

Informar sobre os recursos e servizos públicos ou privados que fomenten o respiro familiar para as coidadoras das persoas dependentes, así como sobre a tramitación de solicitudes de dependencia.

Poboación destinataria	Indicadores
Persoas maiores ou dependentes ou que o precisen.	Nº de persoas usuarias informadas desagregadas por sexo.

Eixe 6**Acción Integral contra a Violencia de Xénero****OBXECTIVO ESTRATÉGICO 6.1.**

Previr a violencia de xénero en todas as súas modalidades e manifestacións, implicando a toda a comunidade mediante accións de rexeitamento cara á violencia e de sensibilización social.

Actuación 6.1.1.

Difundir e participar en campañas propias ou doutros organismos destinadas a loitar contra a violencia de xénero.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de campañas difundidas. • N° de carteis e/ou dípticos repartidos.

Actuación 6.1.2.

Continuar coas accións de sensibilización contra a violencia de xénero dirixidas á cidadanía en xeral que presten especial atención ás situacións das mulleres nas diferentes idades.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	N° de actividades de sensibilización realizadas.

Actuación 6.1.3.

Ofrecer unha especial atención á prevención da violencia de xénero nos centros educativos.

Poboación destinataria	Indicadores
Alumnado.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de alumnado participante. • N° de actividades realizadas.

Actuación 6.1.4.

Realizar unha programación de actividades para o 25 de novembro, Día Internacional da Loita contra a Violencia de Xénero, que destaque os valores da igualdade entre mulleres e homes e o respecto.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a poboación.	<ul style="list-style-type: none"> • N° de actividades. • N° de persoas participantes desagregadas por sexo. • Tipoloxía e contido das actividades.

Actuación 6.1.5.

Continuar desde os Servizos Sociais Comunitarios co labor de detección e información ás mulleres vítimas de violencia sobre recursos, servizos e programas específicos de atención, en coordinación co resto dos organismos e institucións implicadas.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres vítimas de violencia.	N° de mulleres informadas.

Actuación 6.1.6.

Dar continuidade ás medidas positivas de priorizar o acceso a diferentes servizos municipais ás mulleres vítimas de violencia de xénero así como aoa seus fillos e fillas e/ou maiores dependentes.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres vítimas de violencia.	Nº de mulleres atendidas.

Actuación 6.1.7.

Favorecer a inserción sociolaboral das mulleres vítimas de violencia de xénero, dándolles prioridade no acceso a cursos de formación, programas de emprego e axudas municipais.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres vítimas de violencia.	Nº de mulleres vítimas participantes en cursos de formación e programas de emprego.

Actuación 6.1.8.

Celebración de actos solidarios coas vítimas cada vez que se produza un acto de violencia de graves consecuencias na comunidade.

Poboación destinataria	Indicadores
Toda a veciñanza.	<ul style="list-style-type: none"> • Repercusión nos medios. • Nº de persoas ou colectivos participantes.

OBXECTIVO ESTRATÉGICO 6.2.

Ofrecer unha atención integral ás vítimas de violencia de xénero.

Actuación 6.2.1.

Asesoramento personalizado ás familias que presentan relacións conflitivas para previr posibles situacións que xeren violencia.

Poboación destinataria	Indicadores
Familias que o precisaren.	Nº de familias atendidas.

Actuación 6.2.2.

Asesoramento xurídico ás vítimas de violencia de xénero.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres vítimas de violencia de xénero.	Nº de asistencia xurídicas realizadas.

Actuación 6.2.3.

Atención psicosocial a mulleres que sofren violencia de xénero e aos seus fillos e fillas.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres que sofren malos tratos e as súas fillas e fillos.	Nº de mulleres ou nenos/as asistidos/as.

Actuación 6.2.4.

Difundir e impulsar o programa de teleasistencia móbil ATENPRO para vítimas de violencia.

Poboación destinataria	Indicadores
Mulleres vítimas.	Nº de altas/baixas ou traslados realizados.

Actuación 6.2.5.

Impulsar a coordinación coas forzas de seguridade para ofrecer unha mellor atención ás vítimas.

Poboación destinataria	Indicadores
<ul style="list-style-type: none"> • Concello. • Forzas de seguridade.	Nº de coordinacións realizadas.

Periodización

Inclúense nesta periodización só aquelas actividades que teñen unha data concreta, o resto desenvolverase en calquera momento do ano.

Cronograma III Plan de Igualdade															
Accións	2020			2021			2022			2023			2024		
	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC
Actividades polo Día da Muller e da Nena na Ciencia (11 de febreiro).	■			■			■			■			■		
Actuación 1.1.4. Incluír na web un apartado específico destinado á igualdade.		■													
Actuación 1.2.1. Difusión externa e interna do III Plan de Igualdade do Concello de Sada.	■	■													
Actuación 1.2.2. Difundir recomendacións entre o persoal do Concello para reducir os usos sexistas na documentación municipal incorporando na web do Concello o acceso ás recomendacións da utilización da linguaxe non sexista da Secretaría Xeral de Igualdade: http://igualdade.xunta.es/es/node/177#docsoficiais	■	■	■												
Actuación 1.2.7 Incorporar criterios de igualdade nos procesos de adxudicación e contratación con empresas por parte do Concello.			■												
Actuación 1.3.1 Realizar avaliacións anuais do III Plan de Igualdade de Sada incluíndo estudos sobre a situación da muller no municipio e darlles difusión.	■			■			■			■			■		

Cronograma III Plan de Igualdade															
Accións	2020			2021			2022			2023			2024		
	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC	1ºC	2ºC	3ºC
Actuación 2.2.6. Promover a participación de mulleres nas actuacións con motivo das festas patronais e evitar os comportamentos machistas nos espectáculos.		■			■			■			■			■	
Actividades polo Día Internacional da Muller (8 de marzo).	■			■			■			■			■		
Día da Diversidade Sexual (28 de xuño).		■			■			■			■			■	
Actuación 3.1.1. Traballar estreitamente cos equipos directivos e de orientación dos centros educativos en materia de igualdade proponendo actividades, campañas e actividades.	■					■			■			■			■
Actuación 4.1.3. Ofertar formación para as mulleres en competencias clave e a formación para a obtención do título da ESO.		■			■			■			■			■	
Actuación 4.3.5. Traballar para encontrar unha alternativa de conciliación para familias con nenos/as de 6-12 anos durante as tardes, sobre todo de 18:00 a 20:00 h, cando xa terminaron as clases extraescolares.			■	■											
Actuación 6.1.4. Realizar unha programación de actividades para o 25 de novembro, Día Internacional da Loita contra a Violencia de Xénero, que destaque os valores da igualdade entre mulleres e homes e o respecto.			■			■			■			■			■

